Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2365

10.10.2024

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2024/2365

z dne 11. aprila 2024

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za čisti vodik za proračunsko leto 2022

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za čisti vodik za proračunsko leto 2022,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0089/2024),

A. ker je bilo Skupno podjetje za čisti vodik (v nadaljnjem besedilu: skupno podjetje) s sedežem v Bruslju ustanovljeno novembra 2021 za obdobje do 31. decembra 2031 v okviru programa Obzorje Evropa z Uredbo Sveta (EU) 2021/2085 ([1]); ker je skupno podjetje nadomestilo in nasledilo Skupno podjetje za gorivne celice in vodik, ki je bilo z Uredbo Sveta (ES) št. 521/2008 ([2]) ustanovljeno maja 2008 v okviru sedmega okvirnega programa za raziskave (7. OP) za obdobje do 31. decembra 2017 in katerega delovanje je bilo podaljšano maja 2014 v okviru programa Obzorje 2020 za obdobje do 31. decembra 2024 z Uredbo Sveta (EU) št. 559/2014 ([3]) (v nadaljnjem besedilu: Skupno podjetje GCV 2);

B. ker je skupno podjetje javno-zasebno partnerstvo na področju tehnoloških raziskav in inovacij v zvezi z vodikom in gorivnimi celicami; ker so njegovi ustanovni člani Unija, ki jo zastopa Komisija, panožno združenje (*Hydrogen Europe*) in raziskovalno združenje (*Hydrogen Europe Research*);

C. ker bi moralo skupno podjetje zaradi povečanja preglednosti v svojih letnih zaključnih računih razkriti ustrezne informacije o prispevkih članov na ravni programa; ker bi moralo za vsak program, v okviru katerega deluje, do konca leta po kategorijah članov predložiti vse ustrezne informacije, vključno s pogodbenimi ciljnimi vrednostmi za prispevke, določenimi za zadevni program, višino prejetih prispevkov in obsegom pravnih obveznosti; predlaga, naj skupno podjetje še naprej izboljšuje preglednost;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. je seznanjen, da Računsko sodišče v poročilu o letnem zaključnem računu skupnega podjetja (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) ugotavlja, da zaključni račun za leto 2022 v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2022 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in spremembe čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije; na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja tudi, da so transakcije, povezane z zaključnim računom, v vseh pomembnih pogledih zakonite in pravilne;

2. pozdravlja vlogo skupnega podjetja pri podpori raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti na področju vodikovih tehnologij v Evropi;

3. ugotavlja, da je razpoložljivi proračun za leto 2022 ([4]) v odobritvah za prevzem obveznosti ([5]) znašal 314,3 milijona EUR (v primerjavi s 15,8 milijona EUR v letu 2021), od tega 305,8 milijona EUR za operativne dejavnosti in 8 milijonov EUR za upravne odhodke, v odobritvah plačil ([6]) pa 118,3 milijona EUR (v primerjavi s 56,2 milijona EUR v letu 2021), od tega 109,7 milijona EUR za operativne dejavnosti in 8,1 milijona EUR za upravne odhodke;

([1]) Uredba Sveta (EU) 2021/2085 z dne 19. novembra 2021 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 219/2007, (EU) št. 557/2014, (EU) št. 558/2014, (EU) št. 559/2014, (EU) št. 560/2014, (EU) št. 561/2014 in (EU) št. 642/2014 (UL L 427, 30.11.2021, str. 17).

([2]) Uredba Sveta (ES) št. 521/2008 z dne 30. maja 2008 o ustanovitvi Skupnega podjetja za gorivne celice in vodik (UL L 153, 12.6.2008, str. 1).

([3]) Uredba Sveta (EU) št. 559/2014 z dne 6. maja 2014 o Skupnem podjetju za gorivne celice in vodik 2 (UL L 169, 7.6.2014, str. 108).

([4]) Razpoložljiv proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, namenske prihodke in prerazporeditve v naslednje proračunsko leto.

([5]) Izglasovane odobritve za prevzem obveznosti so znašale 8,4 milijona EUR in so bile pozneje spremenjene, tako da so zajele tudi povečanje prihodkov in odhodkov, povezanih z novim programom v okviru programa Obzorje Evropa, ter neporabljene odobritve iz prejšnjih let.

([6]) Izglasovane odobritve plačil so znašale 53,2 milijona EUR, z dopolnitvijo pa se je znesek zaradi novega programa povečal, da bi lahko pokril načrtovani javni razpis, ki se je začel leta 2022 in katerega namen je izvesti strateški načrt za raziskave in inovacije (SRIA).

4. je seznanjen s spremembami obsega proračuna skupnega podjetja, ki so v veliki meri odvisne od faze izvajanja večletnih programov za raziskave in inovacije, ki jih izvaja; ugotavlja, da je skupno podjetje leta 2022 začelo izvajati program Obzorje Evropa, zato proračun za leto 2022 vključuje proračun za prevzem obveznosti za prve razpise programa Obzorje Evropa, načrtovane za leto 2022, in proračun za plačila za s tem povezana plačila predhodnega financiranja;

5. ugotavlja, da Računsko sodišče meni, da so informacije o prispevkih članov na programski ravni nezadostne; pozdravlja zavezo skupnega podjetja, da bo rešilo to vprašanje;

6. ugotavlja, da se v zaključnem računu skupnega podjetja za leto 2022 zneski prispevkov, ki so pripoznani glede na kategorije članov (EU in zasebni člani), med seboj znatno razlikujejo; ugotavlja, da se denarni prispevki Unije namreč potrdijo in pripoznajo, ko se plačajo skupnemu podjetju, in sicer na začetku izvajanja projektov, prispevki članov v naravi pa se pripoznajo šele, ko se stroški za izvajanje projektov, ki so nastali in bili prijavljeni, potrdijo;

7. skupno podjetje poziva, naj se bolj posveti odpravi vrzeli med pripoznanim zneskom denarnih prispevkov na eni strani in prispevki v naravi na drugi strani, tako da bo navedlo podatke o pravnih obveznostih članov skupnega podjetja ob koncu leta v smislu podpisanih sporazumov in pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev;

8. pozdravlja, da je skupno podjetje pri izvajanju sedmega okvirnega programa za raziskave doseglo cilje glede prispevkov članov;

9. je seznanjen, da je skupno podjetje konec leta 2022 za podpisane sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru 7. OP prevzelo obveznosti za 425,8 milijona EUR (oziroma 95 %) najvišjega možnega prispevka EU za operativne dejavnosti, ki je znašal 450 milijonov EUR; ugotavlja, da je bilo treba od teh prevzetih obveznosti v letu 2023 za zaključek zadnjega projekta v okviru 7. OP, ki še poteka, plačati še približno tri milijone EUR (ali 0,7 %); poleg tega je seznanjen, da so ob koncu leta 2022 zasebni člani prijavili prispevke v naravi v višini minimalne ciljne vrednosti 450 milijonov EUR, ki jih je skupno podjetje v celoti potrdilo;

10. v zvezi s programom Obzorje 2020 ugotavlja, da je bil potrjeni znesek prispevkov v naravi zasebnih članov za operativne dejavnosti nizek, in sicer je znašal 51,7 milijona EUR (v letu 2021: 38,6 milijona EUR), saj skupno podjetje tovrstne prispevke potrdi šele, ko se izvršijo končna plačila za projekte v okviru programa Obzorje 2020 in je treba predložiti potrdila o računovodskih izkazih;

11. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da so pravne obveznosti članov na ravni njihovih ciljnih vrednosti za prispevke;

12. v zvezi z dosežki skupnega podjetja za program Obzorje 2020 in podpisanimi sporazumi in pogodbami o dodelitvi nepovratnih sredstev ugotavlja, da je do konca leta 2022 skupno podjetje za sklenjene sporazume in pogodbe v okviru tega programa v celoti prevzelo obveznosti za najvišji možni prispevek Unije za operativne dejavnosti v višini 646 milijonov EUR; opaža tudi, da je treba od tega zneska prevzetih obveznosti v prihodnjih letih plačati približno 88,5 milijona EUR (ali 13,7 %) za projekte in pogodbe, ki še niso končani;

13. poleg tega ugotavlja, da so zasebni člani sprejeli pravno zavezo, da bodo zagotovili prispevke v naravi za operativne dejavnosti skupnega podjetja v višini 190,5 milijona EUR in prispevke v naravi za dodatne dejavnosti v višini 1 039 milijonov EUR (ali 340,6 %) minimalne cilje vrednosti, ki je znašala 361 milijonov EUR; je seznanjen, da so bili ob koncu leta 2022 ti zneski navedeni v celoti;

14. je seznanjen s tem, da skupno podjetje za dejavnosti programa Obzorje 2020 ni imelo nobenih novih odobritev za prevzem obveznosti za operativne dejavnosti, saj je zadnji razpis za zbiranje predlogov zaključilo do konca leta 2020;

15. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da se je izvrševanje proračunskih plačil za dejavnosti programa Obzorje 2020 zmanjšalo (81 % za leto 2022 v primerjavi z 88 % za leto 2021), saj so se upravičenci srečevali z naraščajočimi stroški in težavami pri dobavi zaradi covida-19 in vojaške agresije proti Ukrajini, zato je bilo treba podaljšati trajanje večine projektov programa Obzorje 2020, končna plačila pa preložiti na leto 2023;

16. je seznanjen, da je Komisija v zvezi s programom Obzorje Evropa konec leta 2022 zagotovila denarne prispevke v višini 80 milijonov EUR, od katerih je skupno podjetje 47 milijonov EUR (ali 59 %) porabilo za plačila predhodnega financiranja, povezana s prvimi sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjenimi v okviru programa Obzorje Evropa;

17. ugotavlja, da je skupno podjetje objavilo prvi razpis za zbiranje predlogov v zvezi z vodikom v okviru programa Obzorje Evropa v skupni vrednosti 300 milijonov EUR; je seznanjen, da so bile na podlagi vrednotenja razpisa za zbiranje predlogov, objavljenega leta 2022, izključene štiri teme, za katere ni bil predložen noben ustrezen predlog ([7]); ugotavlja, da je skupno podjetje preneslo neporabljeni proračun za plačila v višini 33 milijonov EUR v leto 2023, in sicer za plačilo predhodnega financiranja, povezanega z novimi sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki naj bi bili podpisani v začetku leta 2023;

18. iz navedb poročila Računskega sodišča ugotavlja, da sta bili ob koncu leta 2022 stopnji izvrševanja upravnega proračuna (naslov 2) nizki, saj je ta stopnja za odobritve za prevzem obveznosti znašala 62 %, za odobritve plačil pa 51 %; je seznanjen, da je skupno podjetje pojasnilo, da so bili vzroki za to začasne ustavitve plačil v zvezi z organizacijo dogodka Teden vodika, odloženo javno naročilo za prenovo poslovne stavbe in zamude pri sklenitvi pomembne okvirne pogodbe o storitvah;

Javna naročila in uslužbenci

19. na podlagi konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih ugotavlja, da je leta 2022 v skladu s prakso skupnega podjetja v prejšnjih letih upravljanje razpisov in pogodb vključevalo medinstitucionalne postopke javnih naročil, ki so jih začeli Evropska komisija ali drugi organi EU, in večletne okvirne pogodbe, ki so bile sklenjene na podlagi teh postopkov; poleg tega ugotavlja, da skupno podjetje glede potrebnih razpisov sodeluje tudi z drugimi skupnimi podjetji, da bi se čim bolj zmanjšala upravna obremenitev;

20. ugotavlja, da je skupno podjetje intenzivno uporabljalo module eTendering, eNotices in eSubmission ter začelo postopek vključevanja orodja za upravljanje javnih naročil, ki se bo začelo uporabljati leta 2023;

21. ugotavlja, da statutarno osebje Skupnega podjetja zajema 29 delovnih mest (27 začasnih uslužbencev in dva pogodbena uslužbenca); ugotavlja tudi, da so med kadrovskimi viri tudi dva napotena nacionalna strokovnjaka;

22. iz navedb konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih za leto 2022 je seznanjen, da se digitalni delovni prostor vsakega uslužbenca nenehno posodablja: osebju skupnega podjetja je bil zagotovljen ustrezen dostop do celotnega sklopa vlog Evropske komisije za upravljanje nepovratnih sredstev; obnova strojne opreme je bila uvedena, kot je bilo načrtovano, skupaj s potrebnim podaljšanjem licenc za bistvene aplikacije, kot so Slido, Webex, Business Object, Adobe – ali mobilna telefonija, kar je vsakemu uslužbencu omogočilo večjo prožnost v okviru nove sheme dela na daljavo;

23. ugotavlja, da bi moral odbor uslužbencev v skladu s Kadrovskimi predpisi za uradnike Evropske unije in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije, določenimi v Uredbi Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 ([8]) , in smernicami Skupnega podjetja za čisti vodik imenovati vsaj enega člana izbirne komisije za zunanje postopke zaposlovanja; je seznanjen, da je Računsko sodišče ugotovilo, da v izbirni komisiji za postopek zaposlovanja, ki ga je revidiralo, ni bilo člana, ki bi ga imenoval odbor uslužbencev, ter da skupnemu podjetju ni uspelo ustanoviti odbora uslužbencev, čeprav je objavilo več razpisov za prijavo interesa za svoje uslužbence;

Sistemi upravljanja in nadzora

24. ugotavlja, da je skupno podjetje opravilo naknadne revizije odhodkov 7. OP, za naknadne revizije porabe za programa Obzorje 2020 in Obzorje Evropa pa je bila pristojna Skupna revizijska služba Generalnega direktorata Komisije za raziskave in inovacije; poleg tega ugotavlja, da skupno podjetje v zvezi s končnimi odhodki 7. OP, izvršenimi v letu 2022, zaradi zanemarljivih zneskov ni izvedlo naknadnih revizij in je v skladu s tem kot končne stopnje napake za odhodke 7. OP objavilo reprezentativno stopnjo napake v višini 2,0 % in stopnjo preostale napake v višini 1,1 %, ki jo je doseglo konec leta 2021;

25. je seznanjen, da je za odhodke programa Obzorje 2020 (obračuni in končna plačila) skupno podjetje poročalo, da je reprezentativna stopnja napake znašala 2,9 %, stopnja preostale napake pa 0,9 % ([9]); poleg tega ugotavlja, da za program Obzorje Evropa naknadne revizije niso bile opravljene, saj bodo prva vmesna plačila po pričakovanjih izvršena šele leta 2024;

([7]) V skladu s pojasnilom skupnega podjetja je treba „izključitev tem“ razumeti kot „neobravnavanje tem zaradi pomanjkanja uspešnih vlog/predlogov“.
([8]) UL L 56, 4.3.1968, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj.
([9]) Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih Skupnega podjetja za čisti vodik za leto 2022, poglavje 4.1.1.1.

26. je seznanjen, da je Računsko sodišče zaradi ocene kontrol operativnih plačil skupnega podjetja revidiralo naključno vzorčena plačila iz programa Obzorje 2020, izvršena v letu 2022, in sicer na ravni končnih upravičencev ([10]); ugotavlja, da je v enem primeru Računsko sodišče odkrilo in količinsko opredelilo hujšo napako zaradi stroškov dela, ker je upravičenec prijavil ure, ki naj bi bile opravljene med dopustom, in v prijavljene stroške vključil tudi neupravičene stroške za dodatna plačila, v drugem primeru pa je to sodišče odkrilo in količinsko opredelilo hujšo napako zaradi stroškov, prijavljenih za opremo, ki je upravičenec v obdobju poročanja ni uporabil, in zaradi nepravilno izračunanih stroškov dela;

27. pozdravlja, da je skupno podjetje do konca leta 2022 zasnovalo in izvedlo celovit pristop k predhodnim kontrolam, ki temelji na tveganju, v skladu s smernicami skupne revizijske službe Komisije in ob upoštevanju okoliščin tveganja, ki so specifične za podjetje; v zvezi s tem ugotavlja, da je v ta namen skupnemu podjetju uspelo opredeliti najpomembnejša merila tveganja in na njihovi podlagi zasnovati pristop k spremljanju, ki temelji na tveganju;

28. ugotavlja, da je ta pristop skupnemu podjetju omogočil, da je ocenilo stopnjo tveganja vsakega projekta in upravičenca v glavnih fazah izvajanja projekta, kot so priprava sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, sprememba sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, poročanje in plačilo; v zvezi s tem je seznanjen, da je skupno podjetje pripravilo tudi notranje smernice o svojem pristopu, ki temelji na tveganju, ter svoje uslužbence usposabljalo in usmerjalo glede njegove pravilne in dosledne uporabe;

29. pozdravlja, da je skupno podjetje razvilo pristop k naknadni reviziji, ki temelji na tveganju, da bi z okrepitvijo učinka čiščenja svojih naknadnih revizij zmanjšalo stopnjo napake;

30. po navedbah poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je skupno podjetje razvilo prilagojen pristop, ki temelji na tveganju, za trdnejša zagotovila, pridobljena iz predhodnih kontrol in naknadnih revizij: skupno podjetje je v začetku leta 2022 analiziralo celotno populacijo upravičencev programa Obzorje 2020 in označilo tiste, ki pomenijo največje tveganje za naknadne revizije, ki temeljijo na tveganju; ugotavlja, da so bili najbolj tvegani upravičenci vsi glavni upravičenci, za katere je skupno podjetje prispevalo več kot en milijon EUR za vse projekte programa Obzorje 2020, ki jih je izvajalo skupno podjetje, ki niso bili nikoli naknadno revidirani in so imeli status tveganja malega in srednjega podjetja ali novega akterja na trgu;

31. ugotavlja, da so bili preostali glavni upravičenci zaprošeni, naj izpolnijo kratek vprašalnik za samooceno, ki je bil osredotočen na najpogostejše napake, odkrite pri prejšnjih naknadnih revizijah, kot so kompleksnost izbrane možnosti stroškov dela, obsežno sklepanje pogodb s podizvajalci, nakupi sredstev, notranja dobava, metoda poročanja o stroških in upoštevanje rezultatov prejšnjih naknadnih revizij; je seznanjen, da je skupno podjetje na podlagi njihovih odgovorov opredelilo glavne upravičence z visokim tveganjem pri predhodni kontroli, pri čemer se je osredotočilo na ključne značilnosti pravilne prijave stroškov z večjimi elementi stroškov; poleg tega ugotavlja, da so projektni referenti in finančni uradniki skupnega podjetja znanje, pridobljeno na spletnih seminarjih uporabili za izboljšanje uspešnosti predhodnih kontrol prihajajočih prijav stroškov teh glavnih upravičencev (faza plačila);

32. ceni, da je skupno podjetje razvilo pristop k naknadni reviziji, ki temelji na tveganju, da bi zmanjšalo stopnjo napake z bolj ciljno usmerjenim vzorcem, da bi odkrili upravičence, pri katerih so napake najpogostejše in tako izboljšali čistilni učinek svojih naknadnih revizij; meni, da je to pomembna pozitivna sprememba pristopa naknadnih revizij, saj okvir Komisije za notranjo kontrolo nepovratnih sredstev programa Obzorje Evropa ne omogoča vzpostavitve posebnih reprezentativnih vzorcev za skupna podjetja in posledično izračuna posebnih reprezentativnih stopenj napake in stopenj preostale napake za skupna podjetja;

33. ugotavlja, da je Računsko sodišče ugotovilo, da je stopnja preostale napake skupnih podjetij z dobro razvitim pristopom k naknadnim revizijam, ki temelji na tveganju, nižja od povprečja v skupnih podjetjih brez takega pristopa, in sicer zaradi sistematičnega prepoznavanja in revidiranja najbolj tveganih upravičencev;

([10]) Kar zadeva transakcije za izplačila nepovratnih sredstev, preizkušene pri upravičencih, je prag za poročanje o količinsko opredeljivih napakah 1 % revidiranih stroškov.

Spremljanje ukrepov, sprejetih glede na opažanja iz prejšnjih let

34. ugotavlja, da so „opažanja“ v posebnih letnih poročilih za skupno podjetje dejansko „priporočila Računskega sodišča, ki niso časovno določena“; ugotavlja, da Računsko sodišče vsako leto spremlja ta opažanja in oceni njihov status kot „odprta“ ali „zaključena“;

35. ugotavlja, da so bila vsa opažanja za Skupno podjetje za čisti vodik iz prejšnjih let zaključena, saj je podjetje izvedlo popravljalne ukrepe v letu 2022.